

Suulise vestluse salvestamise juhend

- Vali vestluskaaslasteks **1–2 head sõpra**, kellega leiad kergelt ühiseid jututeemasid.
- Sõbrad, kellega sa vestled, võiksid olla umbes **sama vanad kui sina** (kuni üks aasta nooremad või vanemad).
- **Kui sa tahad teha salvestuse koos teise keelesaadikuga**, siis saab ainult üks teist esitada selle salvestuse oma tööna (otsustage omavahel, kumb), teine keelesaadik läheb selles vestluses arvesse sõbrana.
- Ühe salvestuse pikkus võiks olla umbes 60 minutit. Tee **kaks erinevat umbes tunniajalist salvestust**. Võid need teha kas erinevate või samade sõpradega.
- Salvesta vestlused **meie antud diktofoniga**.

Kui sul tekib mõni küsimus või mure, kirjuta teke@ut.ee ja küsi nõu.

Enne salvestamist

- Saada meile salvestuses osaleva sõbra ja tema vanema allkirjaga **nõusolek**.
- **Uuri, kuidas diktofon töötab**. Tee lühike **proovisalvestus**. Kuula diktofonist, kas proovisalvestus õnnestus (paremaks kuulmiseks võid kasutada kõrvaklappe). Abi diktofoni kasutamiseks saad **[diktofoni kasutusjuhendist](#)** projekti kodulehel.
- Diktofon töötab **patareidega**. Diktofonis olevatest patareidest piisab sinu salvestuste tegemiseks, aga igaks juhuks paneme diktofoniga kaasa ka tagavarapatareid. Kontrolli enne salvestust diktofoni ekraanilt, kas patareid on täis. Kui on näha, et patareid on peaaegu tühi (järel on kolmest postist ainult üks), pane diktofonisse enne vestluse salvestamist uued patareid.
- **Salvesta toas**. Siis ei jää salvestusele müra, mida tekitavad näiteks tuul või liiklus. Kuulata enne salvestamist, milliseid helisid sa toas tähele paned ja **proovi teha nii, et taustahääli oleks võimalikult vähe**. Näiteks:

- kui tупpa kostab õuest hääli (koer haugub, autod sõidavad), sulge aken;
- kui kõrvaltoas keegi räägib või kostab sealt muid hääli, sulge toauks;
- lülita välja teler, raadio, taustamuusika;
- väldi lärmaka (nõude)pesumasina või külmkapiga ruumi.

Salvestamise ajal

- Olge sõpradega diktofonist umbes **1–2 meetri kaugusel**.
- **Vestluse teema on vaba** – rääkige sellest, millest te tavaliselt omavahel räägite. Ärge esinege diktofonile, püüdke diktofon unustada.
- Pidage siiski meeles, et teie vestlust loevad (teksti kujul) hiljem teised inimesed – keeleteadlased. Nad ei tea, kes räägivad – teie nimed ja muud isiklikud andmed, mille järgi teid võiks ära tunda, võetakse tekstist välja. Keeleteadlasi huvitab teie keelkasutus, mitte see, millest te täpselt räägite. Aga mõelge sellegipoolest, et te ei salvestaks midagi sellist, mille pärast te hiljem ennast halvasti võite tunda.
- Kui salvestamise ajal või kohe pärast vestlust saab selgeks, et mõni osaleja ei soovi seda salvestust keeleteadlastega jagada, tehke uus salvestus.
- Kui tunnete, et te ei jõua tund aega järjest salvestada ja tahate teha pausi, siis lihtsalt lõpetage salvestamine ja alustage hiljem uut salvestust. Pärast kirjuta salvestuse taustainfo vormi kõigi nende failide nimed, mida sa tahad jagada kui ühte vestlust.

Pärast salvestamist

- Täida projekti kodulehel [salvestuse taustainfo vorm TeKE keelesaadikule](#). Tee seda **kohe pärast salvestust**, et olulised asjad ei läheks meelest ära. Täida see vorm eraldi mõlema vestluse kohta. Kui tegid ühe vestluse mitmes osas (nt tegid vahepeale pausi), sisesta samasse vormi järjest tehtud salvestuste failide nimed.

- **Ära kustuta ise faile.** Kirjuta salvestuse taustainfo vormi, mis nimega faile sa soovid projekti jaoks jagada, kõik teised failid kustutab projekti esindaja.
- Saate ka hiljem paluda mõne häirima jäänud lõigu vestlusest kustutamist.
- **Ärge jagage salvestatud faile** kellegi teisega peale projekti esindaja, kes võtab teie käest vastu diktofoni ja mälukaardi salvestustega.
- Kui oled oma salvestused ära teinud ja täitnud mõlema salvestuse kohta taustainfo vormi, kirjuta teke@ut.ee ja anna teada, et sinu salvestused on valmis. Lepi kokku, kuidas saad **diktofoni koos salvestustega projekti esindajale üle anda**. Ära anna diktofoni ise üle järgmisele keelesaadikule, seda teeb projekti esindaja.

Toredat salvestamist!